

Ukrainas fotomākslinieka pasaules skatījums

Zinātnes Vēstnesis, 2009, 6.aprīlis

Fotogrāfija ir iespēja ieraudzīt, izjust, izdzīvot pagātņi vēlreiz un apzināties, ka ar savu darbu tu dāvā nemirstību gaisīgajam dzīves acumirklim dabā un cilvēku dzīvē.

Šie vārdi pieder izcilajam ukraiņu fotogrāfam no Rivnes (Ukraina), Aleksandram Harvatam, kura izstādi atklāja 2009. gada 5. martā Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā Lielvārdes ielā 24.

Aleksandrs Harvats ir Ukrainas Nacionālās fotomākslinieku savienības biedrs, Starptautiskās fotomākslas federācijas (FIAP) ekselence (EFIAP), Ukrainas Žurnālistu savienības biedrs. Viņš ir piedalījies vairāk nekā 140 nacionālajās un starptautiskajās fotoizstādēs dažādās pasaules valstīs. A. Harvatam ir bijušas četrdesmit personālizstādes – Ukrainā, Rumānijā, Ungārijā, Slovākijā, Ķīnā, Krievijā. Tagad arī Latvijā.

Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas direktore *Dr.h.c.philol.* Venta Kocere, atklājot izstādi, pastāstīja par iepazīšanos ar fotomākslinieku Ļvovā, Vasīlija Pilipjuka fotogalerijā. Pagājušajā gadā tur tika atklāta Latvijas fotomākslas leģendas Jāņa Gleizda personālizstāde. Sarunās ar ieinteresētajiem Ļvovas fotomāksliniekiem radās ieceres jauniem sadarbības projektiem Latvijā. Ir liels prieks, ka norunas rezultātā tapa šī saistošā fotoizstāde.

Aleksandra Harvata fotogrāfijas ir dziļi personīgas, jo visās ir jūtama viņa nopietnā attieksme pret mākslas objektiem. Rezultāts iespaido skatītājus, izraisot interesi ar visdažādākajiem dzīves acumirkļiem plašā ģeogrāfiskā amplitūdā – gan Sudānā un Ēģiptē, gan Ukrainā un Krievijā. Darbos jūtama mākslinieka sāpe par panīkušo un visu aizmirsto Ukrainas ciemu vecajiem iedzīvotājiem – sērijā “Ar viensētu uz Eiropu?”. Ceļojumu piezīmēs – ciklā “Kalnu skaistums un diženums” var vērot divgalvaino kalnu patriarhu – Elbrusu (Kabardas – Balkārijas Republika), Zilos kalnus (Austrālija), kā arī priecāties par mazo tumšādaino futbolistu Francijā un mazo līgavu Sudānā. Īpaša uzmanība izstādē veltīta sievietei sērijā “Kailuma apskāvienos”. Sievietes tēmai fotomākslā piemīt intimitāte, reizēm nedaudz aizlieguma, jo fotogrāfija ir ne vien dokumentāls, bet arī patiesi tēlotājas mākslas veids.

Jāpastāsta vēl par vienu lielu Aleksandra Harvata aizraušanos. Viņš ir starptautiskās Maratonu asociācijas biedrs, piedalījies gan kā skrējējs, gan kā fotoreportieris starptautiskos projektos četros kontinentos – Eiropā, Āzijā, Āfrikā un Austrālijā.

Pasākumā valdīja brīnišķīga gaisotne. Daudzie izstādes viesi kavējās sarunās ar mākslinieku un nebeidza priecāties par fotogrāfiju daudzveidību. Apmeklētājiem izstāde būs pieejama līdz aprīļa beigām.

Sarmīte Dzilna